

СЛУЖБЕНИ ВОЈНИ ЛИСТ

БРОЈ 35

Београд, 31. децембар 2010.

ГОДИНА СХХІХ

394.

На основу члана 12. став 2. Уредбе о мерилима за оцењивање здравствене способности војних обвезника за војну службу и о лекарским и другим прегледима и психолошким испитивањима војних обвезника („Службени гласник РС“, број 26/10), министар одбране доноси

У П У Т С Т В О О ПСИХОЛОШКИМ ИСПИТИВАЊИМА ВОЈНИХ ОБВЕЗНИКА

І. УВОДНЕ ОДРЕДБЕ

1. Овим упутством прописује се методологија за извођење групног и индивидуалног психолошког испитивања војних обвезника ради оцењивања њихове здравствене способности за војну службу и разврставање у категорије с обзиром на њихову емоционалну зрелост и стабилност и ниво интелектуалне способности.
2. Психолошки инструменти за групно и индивидуално психолошко испитивање војних обвезника и начин коришћења резултата тестова за потребе регрутовања, представљају службену тајну.
3. Ниво развијености опште интелектуалне способности и степен емоционалне стабилности који су утврђени психолошким испитивањем могу се саопштити војном обвезнику.

ІІ. ГРУПНО ПСИХОЛОШКО ИСПИТИВАЊЕ

4. Групно психолошко испитивање се обавља категоризационом батеријом тестова (у даљем тексту: КБТ). Категоризациона батерија тестова (на узорку од 1001 војника, стандардизацију и валидацију КБТ извршило је Одељење за војну психологију при Војномедицинској академији, где се и налазе обрађени подаци) има дво-струку функцију:

- 1) из регрутне популације издвајају се војни обвезници којима је потребно додатно психолошко испитивање ради утврђивања њихове способности за војну службу;
- 2) способни војни обвезници се категоризацијом њихове способности за војну службу разврставају ради одређивања подобности за поједине групе дужности у Војсци Србије.

5. Групном психолошком испитивању подлежу сви војни обвезници који имају завршена четири разреда или више завршених разреда основне школе, ради одређивања њихове способности и подобности за распоређивање у родове – службе односно на различите војноевиденционе специјалности.

6. Групно психолошко испитивање изводи испитивач психолог и његов помоћник – техничар, кога је психолог обучио за тај посао и који је под његовом стручном контролом.

7. За групно психолошко испитивање треба обезбедити довољно велику, светлу и проветрену просторију, заштићену од спољне буке и присуства других лица за време испитивања.

Група не сме бити већа од 30 испитаника. Сваки испитаник се смешта за посебан сто који је заклоњен или је постављен тако да у току рада војни обвезници не могу преписивати резултате, међусобно се договарати и ометати друге у раду. Распоред столова мора бити такав да се сваком испитанику може прићи и да он види место са које се дају упутства за решавање тестова.

8. Војни обвезници на групном психолошком испитивању морају бити одморни и здрави, да им умор и здравствени разлози не би утицали на резултате психолошког испитивања.

9. Ради спровођења групног психолошког испитивања под стандардним условима, техничар је дужан:

- 1) да обезбеди да услови у просторији за испитивање (температура, осветљење, проветреност, размештај столова и сл.) буду повољни за рад војних обвезника;
- 2) да провери исправност тестова и другог материјала потребног за извођење групног психолошког испитивања и да уредно води евиденцију о броју примљених и утрошених тестова и осталог потрошног материјала;
- 3) да се строго придржава прописаног времена рада на тестовима (време се мери штоперницом);
- 4) да по пријему групе војних обвезника за психолошко испитивање појединачно утврди њихов идентитет према списку и да установи њихову психофизичку способност за испитивање;
- 5) да обезбеди одговарајући контакт са испитаницима и да води рачуна о дисциплини и њиховом понашању;
- 6) да присуствује испитивању, да проверава како су испитаници схватили упутства за рад, да даје додатна објашњења и да контролише рад на вежбама, време рада и слично;
- 7) да по завршетку тестирања проконтролише да ли је сваки испитаник радио у складу са датим упутствима, након чега му одобрава да напусти просторију;
- 8) да оцени тестове и да резултате испитаника упише у предвиђену медицинско-психолошку документацију.

10. Категоризациона батерија тестова се састоји од тестова за психолошко испитивање:

- 1) перцептивне способности – КБТ-П;
- 2) вербалне способности – КБТ-В;
- 3) специјалне способности – КБТ-С;
- 4) неуротских тенденција – КБТ-Н.

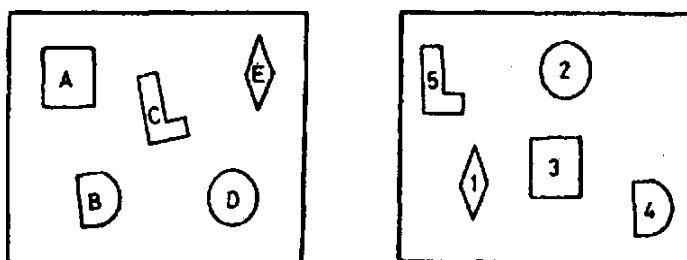
11. Укупно време примене КБТ зависи од образовног нивоа војних обвезника и просечно износи 75 минута.

12. Тест КБТ-П намењен је за испитивање перцептивне способности опажања података у видном пољу, њихове идентификације и организације која долази до изражаја при осматрању, обавештавању, нишањењу и сличним задацима, што је значајно за успешно обављање већине дужности у Војсци Србије.

Основне метријске карактеристике овог теста су: поузданост $R_{tt} = 0,91$ и $L_6 = 0,98$; репрезентативност $MCA = 0,84$; хомогеност $- 0,33$; дискриминативност $- 30\%$; аритметичка средина $- 31,06$ и стандардна девијација $- 9,31$.

Тест КБТ-П састоји се од примера за објашњење, задатака за вежбу и 60 задатака за решавање. Време за решавање задатака је шест минута.

Пример задатка:

Испитаник у десном оквиру треба да пронађе цртеж који по облику и величини одговара цртежу у левом оквиру и да убележи којем броју одговара одређено слово.

13. Тест КБТ-В намењен је за испитивање вербалне способности, тј. способности схватања смисла вербалних симбола (речи) и увиђања односа међу вербалним симболима. Ова способност има значајну улогу у процесу обуке за све специјалности војника, а посебно у обављању практичних радњи (руковање средствима везе, сарадња у оквиру посаде или мање јединице, примање и издавање наређења и др).

Основне метријске карактеристике овог теста су: поузданост $R_{tt} = 0,91$ и $L_6 = 0,95$; репрезентативност $MCA = 0,90$; хомогеност $- 0,57$; дискриминативност $- 36\%$; аритметичка средина $- 21,87$ и стандардна девијација $- 7,90$.

Тест КБТ-В састоји се од примера за објашњење, два задатка за вежбу и 39 задатака за решавање. Време решавања је три минута.

Пример:

риба – пливање	1. хартија	3. ходање
човек – ?	2. време	4. девојка

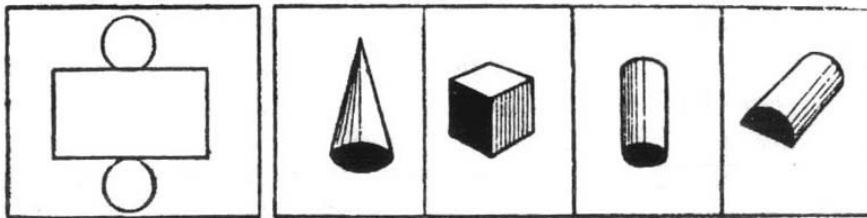
Испитаник од четири понуђене речи треба да пронађе реч која ће уместо упитника дати исти однос као између две горње речи.

14. Тест КБТ-С намењен је за испитивање специјалне способности, тј. способности замишљања положаја и облика предмета у простору, као и односа међу њима. Ова способност је важна за успешно савладавање обуке на свим врстама наоружања, а посебно за разумевање функционисања сложених склопова и отклањање застоја и кварова тог наоружања.

Основне метријске карактеристике овог теста су: поузданост $R_{tt} = 0,86$ и $L_6 = 0,89$; репрезентативност $MCA = 0,83$; хомогеност – 0,58; дискриминативност – 34%; аритметичка средина – 22,34 и стандардна девијација – 7,60.

Тест се састоји од примера за објашњење, три задатка за вежбу и 39 задатака за решавање. Време за решавање задатака је 10 минута.

Пример задатка:

Испитаник треба да пронађе које од четири геометријска тела би добио када би пресавио нацрт у левом оквиру.

15. Тест КБТ-Н намењен је за испитивање неуротских тенденција. Резултати на тесту указују на присуство индикатора опште неприлагођености, емоционалне нестабилности и психичких сметњи, па тако утичу на оцену здравствене способности за службу у Војсци Србије. Поред тога, они указују и на особине личности које су значајан предуслов за успешно обављање многих војничких дужности.

Основне метријске карактеристике овог теста су: поузданост $R_{tt} = 0,96$ и $L_6 = 0,97$; репрезентативност $MCA = 0,94$; хомогеност – 0,62; дискриминативност – 26%; аритметичка средина – 117,75 и стандардна девијација – 45,99.

16. Саставни део КБТ су и упутства (прилози 1. до 6) која се дају војним обвезницима у току извођења групног психолошког испитивања и прилагођена су карактеристикама регрутне популације. Упутства се дају довољно гласно, без непотребног појачавања тона, застајкивања или прескакања појединих делова. Сва упутства треба примењивати у целини и не смеју се мењати.

Приликом давања упутства за рад на тестовима, користе се и панои са увећаним сликама примера и задатака за вежбу. Примером се илуструје начин решавања задатака у тесту и војни обвезници га решавају уз помоћ испитивача. Задатке за вежбу они решавају самостално, а испитивач и његов помоћник утврђују тачност њихових решења и указују им како да исправе погрешна решења. Задатке у тесту они, такође, решавају самостално.

17. Психолошко испитивање војних обвезника започиње давањем Упутства за мотивацију (Прилог 1). Након тога, испитаници треба на првој страни листа за одговоре да упишу потребне податке, а затим се прелази на давање Општег упутства о начину рада на тестовима (Прилог 2). При давању упутства, посебну пажњу треба обратити на ред и дисциплину у групи, како би сви војни обвезници чули и схватили упутство.

После давања Општег упутства о начину рада на тестовима, прелази се на примену појединих тестова (обавезно према одређеном редоследу), контролу решења задатака за вежбу код свих испитаника и сталну контролу у току рада на решавању задатака. Након примене упутстава за рад на тестовима (прилози 3. до 6), испитивач треба да се увери да су га сви испитаници правилно схватили, а уколико већина није тачно решила задатак за вежбу, испитивач је дужан да понови основни део упутства.

Приликом контроле рада војних обвезника на задацима за вежбу, обавезно треба проверити да ли су задаци тачно решени и да ли су решења исправно уписана у лист за одговоре. Допуштено је да се појединим испи-

таницима додатно објасни начин рада на тесту. За време контроле и давања додатних објашњења која морају бити конкретна и кратка треба обратити пажњу и на остале испитанике, како би се онемогућило међусобно договарање и решавање задатака пре одређеног времена.

18. У току решавања задатака треба строго контролисати време рада. Неопходно је да се обезбеди да сви испитаници, када им се да знак за почетак, истовремено започну са радом и да истовремено, на дати знак, прекину са радом.

19. Током испитивања потребно је обратити пажњу на војне обвезнике који се неадекватно понашају (чудне упадице, безразложне емоционалне реакције и сл.) и обезбедити да таквим понашањем не ометају испитивање. Такве војне обвезнике треба неприметно регистровати и након завршеног групног психолошког испитивања упутити на индивидуално психолошко испитивање.

20. Приликом оцењивања резултата на КБТ, за сваког војног обвезника одређују се:

- 1) број бодова на сваком тесту;
- 2) оцена на сваком тесту;
- 3) категорија за Г (општа интелектуална способност);
- 4) категорија за Е (емоционална стабилност);
- 5) потреба за индивидуалним психолошким испитивањем.

21. Број бодова на тестовима КБТ-П, КБТ-В и КБТ-С одређује се на основу одговора које је војни обвезник уз сваки задатак заокружио у листу за одговоре. За сваки тачно решени задатак, војни обвезник добија један бод. Тачно решеним задатком сматра се задатак за који је војни обвезник у табелама тачних решења (прилози 7. и 8) обележио одговор наведен као исправан. За тестове важи принцип да за сваки задатак постоји само једно исправно решење. Ако војни обвезник заокружи два или више одговора не добија бод, без обзира на то што се међу заокруженим одговорима налази и тачан одговор. Међутим, ако је војни обвезник заокружио нетачан одговор, па касније открио грешку и заокружио тачан одговор прецртавши погрешан одговор, задатак се оцењује позитивно. Највећи број бодова које војни обвезник може да добије на једном од три наведена теста, једнак је броју задатака у том тесту.

22. На тесту КБТ-Н за сваку тврдњу, ако је заокружено слово А, војни обвезник добија пет бодова; за заокружено слово Е – четири бода; за заокружено слово Ј – три бода; за заокружено слово К – два бода, а за заокружено слово М – један бод; уколико је за једну тврдњу заокружио више слова, као тачан одговор узима се онај који носи већи број бодова; уколико није дао одговор на неку тврдњу, резултат за ту тврдњу је одговор који се најчешће јавља за остале тврдње; уколико није дао одговоре на пет или више тврдњи, не израчунава се резултат на тесту, а војни обвезник се упућује на индивидуално психолошко испитивање. Резултат на овом тесту може бити од 75 до 375 бодова (Прилог 9).

23. Општа интелектуална способност (Г), зависно од резултата постигнутог на тестовима КБТ-П, КБТ-В и КБТ-С, одређује се у овим категоријама:

1) категорију V добијају војни обвезници који су постигли натпросечне резултате на тестовима и за које је највероватније да ће постићи веома добре резултате у обуци и обављању војничких дужности које захтевају сложене интелектуалне активности;

2) категорију IV добијају војни обвезници који су постигли просечне резултате на тестовима и за које је највероватније да ће постићи добре резултате у обуци и обављању војничких дужности које захтевају сложене интелектуалне активности;

3) категорију III добијају војни обвезници који на тестовима нису постигли просечне (али, ипак задовољавајуће) резултате и за које се претпоставља да ће савладати обуку на војничким дужностима које не захтевају сложене интелектуалне активности;

4) категорију I и нижу могу да добију војни обвезници само након спроведеног индивидуалног психолошког испитивања.

За сваки од наведених тестова на основу Табеле за одређивање емоционалне стабилности (Е) (Прилог 10) одређује се оцена.

Категорија интелектуалне способности се одређује тако што се саберу оцене које је војни обвезник добио на сва три теста, а затим се категорија чита из Протокола рада на групном психолошком испитивању (Прилог 11). Уколико је војни обвезник постигао категорију III и нижу (збир оцена мањи од девет) или је макар на једном тесту добио оцену I, упућује се на индивидуално психолошко испитивање.

24. Категорија за емоционалну стабилност (Е) одређује се на основу резултата који је војни обвезник постигао на тесту КБТ-Н Протокола рада психолога на Индивидуалном психолошком испитивању (Прилог 12).

Оцене за емоционалну стабилност су разврстане у следеће категорије:

1) категорију V добијају војни обвезници натпросечне емоционалне стабилности за које је вероватно да ће лако подносити све психичке напоре и стресне ситуације у обављању војничких дужности;

2) категорију IV добијају војни обвезници просечне емоционалне стабилности за које је вероватно да ће добро подносити напоре и стресне ситуације у обављању војничких дужности;

3) категорију III добијају војни обвезници мање од просечне (али, ипак, задовољавајуће) емоционалне стабилности за које је вероватно да неће имати великих потешкоћа приликом подношења психичких напора у обављању војничких дужности.

Војни обвезници који за емоционалну стабилност добију категорију III и нижу упућују се на индивидуално психолошко испитивање, где им се утврђује оцена способности за војну службу.

III. ИНДИВИДУАЛНО ПСИХОЛОШКО ИСПИТИВАЊЕ

25. Индивидуалном психолошком испитивању подвргавају се: војни обвезници са мање од четири завршена разреда основне школе; војни обвезници који нису могли да буду подвргнути групном психолошком испитивању; војни обвезници код којих су, у току прегледа на другим кабинетима или на основу анамнестичких података, уочене индикације за индивидуално психолошко испитивање и војни обвезници који су на групном психолошком испитивању имали резултате који захтевају индивидуално психолошко испитивање.

Сврха индивидуалног психолошког испитивања је утврђивање степена психичке способности и подобно-сти војног обвезника за служење војног рока.

26. Индивидуално психолошко испитивање војних обвезника изводи се индивидуалном применом психолошких инструмената и техника ради утврђивања: степена емоционалне стабилности; нивоа опште интелектуалне способности; врсте и степена душевних поремећаја, психолошког налаза и психодијагностичке процене, на основу којих се добијају подаци о способности за војну службу.

27. Индивидуално психолошко испитивање изводи психолог са клиничким искуством.

28. Индивидуално психолошко испитивање војних обвезника треба да се изводи у добро осветљеним и загрејаним просторијама заштићеним од буке и присуства других лица за време испитивања.

29. У оквиру индивидуалног психолошког испитивања, психолог је дужан да:

1) утврди идентитет војних обвезника и прикупи сву пратећу документацију (извештај са групног психолошког испитивања, документацију о ранијим испитивањима и сл.);

2) на основу извршеног испитивања да налаз и психодијагностичку процену и те податке упише у медицинско-психолошку документацију (оцена степена емоционалне стабилности и оцена нивоа развијености опште интелектуалне способности уписују се такође у одговарајуће обрасце, на начин регулисан Упутством о медицинско-психолошким евиденцијама и документима војних обвезника, правилником лекарских прегледа и других прилога и психолошких испитивања војних обвезника);

3) сарађује са психијатром у здравственој установи, посебно водећи рачуна о повратним информацијама, ради усаглашавања поступака и критеријума у давању налаза и оцени здравствене способности испитиваних војних обвезника;

4) планира и организује набавку и одржавање психолошких инструмената и осталог материјала, који се користе у психолошком испитивању.

30. Индивидуално психолошко испитивање се обавља: техникама за процену степена емоционалне стабилности и процену врсте и степена душевних поремећаја и психолошким инструментима за утврђивање нивоа опште интелектуалне способности.

31. Избор психолошких инструмената и технике за психодијагностику одређује психолог, зависно од резултата групног психолошког испитивања и психофизичког стања војног обвезника.

32. Индивидуално психолошко испитивање обухвата:

1) узимање личне анамнезе;

2) примену психодијагностичких техника;

3) утврђивање психолошког налаза;

4) психодијагностичку процену.

Лична анамнеза се утврђује психодијагностичким интервјуом, при чему треба обухватити психофизички развој војног обвезника, породични и социјални живот, школовање и рад, раније и садашње психичке тегобе и стања, као и породичну анамнезу.

Психодијагностичким техникама утврђују се степен емоционалне стабилности и ниво опште интелектуалне способности и процењују врста и степен душевних поремећаја.

Степен емоционалне стабилности и процена врсте и степена душевних поремећаја одређују се једним од ових тестова: Cornell индексом, ММПИ, ЕПИ, ПИЕ, ТАТ и Rorschahovim тестом, цртежом људске фигуре и тестом недовршених реченица.

Ниво опште интелектуалне способности утврђује се једним од следећих тестова: Wechsler-Belleyue скалом, ВИТИ, Kohsovim тестом, Domino тестом, прогресивним матрицама и ревидираном алфа и бета серијом.

Психолошки налаз утврђује се након интеграције анамнестичких података, резултата тестирања, опсервацијом и проценом мотивације и понашања, а обухвата: ниво интелектуалне способности, степен емоционалне стабилности и дијагностичку класификацију душевних поремећаја.

Психодијагностичка процена утврђује се на основу психолошког налаза и обухвата диференцијалну дијагнозу и предлог оцене способности за војну службу.

Индивидуално психолошко испитивање војног обвезника траје до два сата, а ако испитивање захтева душу психолошку обраду упућује се у клиничко-болничку установу.

33. Резултати индивидуалног психолошког испитивања војних обвезника користе се за давање предлога оцене способности за војну службу, у складу са мерилима за оцењивање здравствене способности за војну службу.

Војне обвезнике за које психолог предлаже оцене „привремено неспособан“ и „неспособан“ упућује психијатру, а војне обвезнике за које предлаже оцену „способан“ – лекару.

IV. ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

34. Психолог и његов помоћник су дужни да воде евиденцију о раду. Евиденција о раду се води по образцима за групно и индивидуално психолошко испитивање (прилози 11. и 12).

35. Прилози од 1. до 12. чине саставни део овог упутства.

36. Одељење за ментално здравље и војну психологију Клинике за психијатрију Војномедицинске академије, по потреби, даје објашњења у вези са применом одредаба овог упутства.

37. Ступањем на снагу овог упутства престаје да важи Упутство о психолошким испитивањима војних обвезника-регрута („Службени војни лист“, број 30/94).

38. Ово упутство ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном војном листу“.

Р.в.п. бр. 55
29. децембра 2010. године
Београд

Министар одбране
Драган Шутановац, с. р.

Прилог 1.**УПУТСТВО ЗА МОТИВАЦИЈУ**

Познато вам је да се војници за време служења војног рока обучавају за обављање великог броја различитих дужности које се разликују и захтевају посебне способности за њихово успешно обављање.

Сврха овог испитивања јесте да се утврде ваше способности, како би свако од вас био распоређен на дужност која му највише одговара. Због тога очекује се да ћете својим залагањем у решавању задатака, искреним одговорима на питања и дисциплином у раду допринети што бољим резултатима, који ће непосредно утицати на избор дужности за коју ћете бити регрутовани.

Прилог 2.**ОПШТЕ УПУТСТВО О НАЧИНУ РАДА НА ТЕСТОВИМА**

Решаваћете три теста којима се испитују умне способности. Успех на тим тестовима више ће зависити од вашег залагања, сналажљивости и бистрине, него од знања стеченог у току школовања.

За сваки тест добићете упутство о начину решавања задатака. Сада ћу вам објаснити само правила која важе за рад на свим тестовима.

Сваки тест се састоји од примера, вежбе и задатака за решавање. На примеру, објаснићу вам како се решавају задаци. Вежбу ћете урадити уз моју помоћ, а задатке решаваћете самостално. За објашњење користите паное (показати) на којима се налазе увеличани примери и задаци за вежбу.

Сваки задатак у тесту захтева да се пронађе једно тачно решење. Треба да пронађете које је решење тачно и да га у листу за одговоре упишете на предвиђено место. Ако се догоди да сте за неки задатак уписали погрешно решење прецртајте га знаком X (или пута) и унесите оно које сматрате тачним. Водите рачуна да вам се редни број задатка у тесту који решавате слаже са редним бројем задатка на листу за одговоре. Наглашавам да је писање по тестовима строго забрањено.

Време рада на задацима је ограничено и зато се трудите да радите брзо и тачно. Ако завршите рад пре истека предвиђеног времена, проконтролишите тачност решења. Задатке не морате решавати наведеним редоследом, уколико вам се неки задатак учини и сувише тешким, прескочите га. Ако вам нешто не буде јасно, слободно питајте, али само док се раде пример и вежба. За време решавања задатка не смете постављати питања, окретати се и међусобно разговарати. По истеку предвиђеног времена за решавање задатака, када кажем: Прекините са радом, одложите оловке!, учинићете то истог тренутка и сачекати наредно упутство.

Прилог 3.**УПУТСТВО ЗА РАД ТЕСТА КБТ-П**

Почећемо са решавањем појединих тестова. Сви узмите тест са ознаком КБТ-П, тако да пред вама буде прва страна. Десно од теста ставите лист за одговоре на чијој првој страни треба да се налази такође ознака КБТ-П. Сада обратите пажњу на моје објашњење.

У овом тесту се налазе задаци којима се испитује способност брзог уочавања сличности међу различитим цртежима. Обратите пажњу на пример. У левом оквиру (показати на панону) налази се неколико различитих ликова (цртежа) означених словима. Потпуно исти ликови налазе се и у десном оквиру, само су другачије распоређени и означени су бројевима.

Ваш задатак је да за сваки лик из левог оквира пронађете одговарајући лик у десном оквиру, тј. онај који је с њим једнак и по облику и по величини. На пример, лик са словом А из левог оквира исти је као и онај означен бројем 7 у десном оквиру. Зато је у листу за одговоре у табели изнад које пише „пример“, уз слово А уписан број 7, јер је то тачан одговор. Тако је и са осталим ликовима, па је уписано: В-2, С-8, Д-6, Е-3, F-4, G-1, H-5.

Да ли сте схватили како треба да се ради? (Сачекати одговор).

Решите сада сами задатак за вежбу, а одговоре упишете у лист за одговоре, у табелу изнад које пише: „Задатак за вежбу“. Тамо су већ уписана слова и уз свако слово треба уписати одговарајући број. (Сачекати да реше задатак, обићи испитанике и проверити исправност рада).

Који је лик исти као онај означен словом А? (Сачекати одговор). Тако је, број 3! Да ли сте сви уз слово А у листу за одговоре уписали број 3? Ако нисте, прецртајте број који је погрешно уписан и поред њега упишите исправан број. За В је тачно решење 4, за С-5, за D-2 и за Е-1. Да ли има питања?

Да поновим. Ваш задатак је да пронађете који број има цртеж у десном оквиру који је исти као цртеж у левом оквиру. Решење треба да упишете у одговарајућу табелу листа за одговоре. Тест има укупно четири групе задатака на две странице. Радите брзо и тачно. Време је ограничено на шест минута, али је то довољно да решите све задатке.

Окрените страницу теста и почните са радом! (Након шест минута). Прекините са радом, затворите тест и ставите оловке на клупу!

Прилог 4.

УПУТСТВО ЗА РАД ТЕСТ КБТ-В

Узмите тест КБТ-В, тако да је пред вама страница на којој су примери и задаци за вежбу. У листу за одговоре отворите страницу са ознаком КБТ-В. Погледајте пример (показати на пану). Са леве стране задатка налазе се две речи између којих се налази црта. Испод њих, лево од црте је једна реч, а десно од црте знак питања. Ваш је задатак да уочите у каквом су односу горње две речи у пару и међу предложеним одговорима пронађите реч која треба да дође уместо знака питања а да буде у истом таквом односу са доњом речи. Имамо две речи: „небо – плаво“, а треба да пронађемо реч која је у истом односу са речју: „трава“. Та реч је „зелено“, јер као што је небо плаво, тако је трава зелена. Дакле, у примеру тачан одговор је „зелено“ и зато је у листу за одговоре у табели за „пример“ већ заокружен број два.

Решите сада сами ова два задатка за вежбу. (Сачекати и контролисати рад испитаника). Које је решење првог задатка у вежби тачно? (Сачекати одговор). Тако је, то је број три, јер као што риба плива, тако човек хода. Који је тачан одговор за други задатак? Тако је, то је број два. Да ли сте сви заокружили те бројеве у листу за одговоре? Да поновим. Треба да пронађете у каквом су односу прве две речи и да међу понуђеним речима пронађете ону која је у истом таквом односу са речу уз коју је стављен знак питања. Број испред речи која треба да дође уместо знака питања треба да упишете у лист за одговоре. Пазите да одговор упишете код оног задатка који управо решавате. Да ли је свима јасно како се решавају задаци? Овај тест има 39 задатака, а време за њихово решавање је три минута. Треба да радите брзо али тачно. Окрените следећу страницу и почните са радом! (Укључите штоперницу и након три минута прекините са радом).

Прилог 5.

УПУТСТВО ЗА РАД ТЕСТА КБТ-С

Узмите тест са ознаком КБТ-С, тако да је пред вама страница на којој су примери и задаци за вежбу. Лист за одговоре отворите на страни са ознаком КБТ-С. Погледајте сада пример (показати на пану). У левом издвојеном оквиру налази се нацрт једног геометријског тела, а десно – слике четири различита геометријска тела.

Ваш задатак је да замислите које би се геометријско тело добило ако бисте нацрт са леве стране исекли и пресавили на местима која су означена непрекиданим линијама. Овде је очигледно да бисте пресавијањем нацрта добили четвртасту кутију без поклопаца која је означена бројем 4, а тај број је већ заокружен у листу за одговоре, тамо где пише: „пример“.

Сада сами решите задатке за вежбу и одговоре заокружите у листу за одговоре.

Које је решење тачно за први задатак? (Сачекати). Тако је, то је број 3. Да ли сте сви заокружили тај број у листу за одговоре?

Које је решење за други задатак? Тако је, то је број 3! А за трећи задатак? Решење је број 2.

Да ли је сада свима јасан начин рада? Да поновим. Ваш задатак је да пронађете које бисте геометријско тело добили ако бисте нацрт који се налази на левој страни задатка исекли и пресавили на означеним местима. Број тачног решења треба да заокружите у листу за одговоре, водећи рачуна да одговор упишете код задатка који сте решавали.

Тест има 39 задатака, а време за решавање је десет минута. Треба да радите што пажљивије.

Окрените следећу страницу и почните са радом! (Након десет минута треба прекинути са радом).

Прилог 6.

УПУТСТВО ЗА ТЕСТ КБТ-Н

Узмите сада тест КБТ-Н. У листу за одговоре нађите страну са ознаком КБТ-Н. У овом тесту су изнесене неке тврдње које се односе на ваш начин живота и рада, ваше мишљење и понашање. Код сваке тврдње треба да одговорите колико се она односи на вас, тј. колико се са том тврдњом слажете. Ако се тврдња у потпуности односи на вас односно ако се са њом у потпуности слажете, у листу за одговоре заокружите слово А. Уколико се са тврдњом углавном слажете – заокружите слово Е, уколико нисте сигурни да ли се тврдња односи на вас – заокружите слово Ј, уколико се углавном не слажете са изнетом тврдњом – заокружите слово К, а уколико се уопште не слажете са том тврдњом – заокружите слово М.

Одговоре уписујте у листу за одговоре код редног броја који носи и тврдњу на коју одговарате.

Време рада на овом тесту није ограничено, али је важно да радите што брже. Не смете да прескочите ни једну тврдњу. Када завршите са радом, проконтролишите да ли сте одговорили на свако питање, а затим подигните руку.

Прилог 7.

Т А Б Е Л А
ПОНДЕРИСАНИХ ОДГОВОРА НА ТЕСТУ КБТ-Н

На тесту КБТ-Н за сваку тврдњу војни обвезник добија:

За заокружено слово	Број бодова
А („потпуно тачно“)	5
Е („углавном тачно“)	4
Ј („нисам сигуран“)	3
К („углавном нетачно“)	2
М („потпуно нетачно“)	1

Прилог 8.

Т А Б Е Л А
ЗА ПРЕРАЧУНАВАЊЕ РЕЗУЛТАТА НА ТЕСТОВИМА КБТ У ОЦЕНУ

Оцена	Распон резултата на тестовима		
	КБТ-П	КБТ-В	КБТ-С
5	40 – 60	28 – 39	30 – 39
4	22 – 39	15 – 27	18 – 29
3	17 – 21	10 – 14	14 – 17
2	13 – 16	7 – 9	11 – 13
1	0 – 12	0 – 6	0 – 10

Прилог 9.

Т А Б Е Л А
ЗА ОДРЕЂИВАЊЕ ОПШТЕ ИНТЕЛЕКТУАЛНЕ СПОСОБНОСТИ (Г)

Збир оцена за КБТ-П, КБТ-В и КБТ-С	Категорија
17 и више	V
13 – 16	IV
9 – 12	III

Прилог 10.

Т А Б Е Л А
ЗА ОДРЕЂИВАЊЕ ЕМОЦИОНАЛНЕ СТАБИЛНОСТИ (Е)

Резултат на тесту КБТ-Н	Категорија
75 – 144	V
145 – 194	IV
195 – 209	III

Напомена: Уколико је војни обвезник имао више од 209 бодова (категорија нижа од IV), упућује се на индивидуално психолошко испитивање.

Прилог 11.

П Р О Т О К О Л
РАДА НА ГРУПНОМ ПСИХОЛОШКОМ ИСПИТИВАЊУ

Датум	Општина	Број испитаних војних обвезника	Број војних обвезника упућених на ИПИ по основу категорије		
			Г	Е	Г и Е
1	2	3	4	5	6

Напомена: У колону 2 уноси се назив општине за сваког војног обвезника посебно.

ПРОТОКОЛ
РАДА ПСИХОЛОГА НА ИНДИВИДУАЛНОМ ПСИХОЛОШКОМ ИСПИТИВАЊУ

Редни број	Датум	Име и презиме	Основ за упућивање (Г, Е, Г и Е)	Налаз психолога	Налаз психијатра
1	2	3	4	5	6

Напомена: У колоне 5 и 6 психолог уноси ове податке: да ли је оцена са групног испитивања потврђена, уколико јесте – која је дијагноза и предлог оцене способности; да ли је војни обвезник упућен код психолога у неку другу здравствену установу, уколико јесте – са којом дијагнозом и са каквим предлогом оцене способности је враћен и да ли је војни обвезник упућен код психолога, уколико јесте – са каквом оценом је завршен преглед код психијатра (навести тачку из Списка болести, рана, повреда, озледа, телесних мана, стања и недостатка, према коме се оцењује здравствено стање и психофизичка способност војних обвезника

395.

На основу члана 6. Уредбе о мерилима за оцењивање здравствене способности војних обвезника за војну службу и о лекарским и другим прегледима и психолошким испитивањима војних обвезника („Службени гласник РС“, број 26/10), министар одбране доноси

У П У Т С Т В О
О МЕДИЦИНСКО-ПСИХОЛОШКИМ ЕВИДЕНЦИЈАМА И ДОКУМЕНТИМА
ВОЈНИХ ОБВЕЗНИКА

I. УВОДНЕ ОДРЕДБЕ

1. Сврха медицинско-психолошке евиденције и докумената о налазима утврђеним лекарским и другим прегледима и психолошким испитивањима војних обвезника у установама које обављају здравствену делатност на примарном нивоу и другим специјализованим здравственим установама јесте да се обезбеди увид у налазе и резултате прописаних лекарских и других прегледа и психолошких испитивања војних квалитета стручног рада на оцењивању здравствене способности за војну службу, усавршавање постојећих критеријума обвезника и да се одговарајућим органима омогући провера и ефикасно праћење регрутне популације.

2. За вођење евиденције и попуњавање докумената одговорна су сва лица која учествују у лекарским и другим прегледима и психолошким испитивањима војних обвезника и дужна су да прописане обрасце попуњавају тачно, читко и уредно, као и да чувају законску и професионалну тајност података и докумената о оцени здравствене способности за војну службу.

3. Лекар је дужан да даје објашњења и пружа помоћ лицима непосредно одговорним за вођење евиденције, формирање докумената, достављање извештаја и архивирање, да контролише правилност рада по одредбама овог упутства и да у одређеним случајевима овлашћеним лицима и установама даје податке из евиденције.

4. Приликом прегледа и испитивања из тачке 1. овог упутства користе се:

- 1) Здравствена књижица (Образац СнСл-81);
- 2) Упитник биографских и здравствених података војних обвезника (Образац СнСл-90);
- 3) Листа налаза лекарских специјалистичких прегледа и испитивања војних обвезника (Образац СнСл-82);
- 4) Уверење о здравственој способности за возача војног моторног возила (Образац СнСл-88);
- 5) Протокол систематских и контролних здравствених прегледа (Образац СнСл-6);
- 6) упутнице за упућивање у војну или цивилну здравствену установу (Образац СнСл-10 и Образац СнСл-11.3 или одговарајуће упутнице које се користе у цивилним здравственим установама);
- 7) Извештај о здравственој способности војних обвезника (Образац СнСл-89).

5. У документа из тачке 4. овог упутства уписују се подаци или се заокружују понуђени одговори. Подаци треба да буду тачни и уписани у предвиђене рубрике, а уколико је податак погрешно унет, исправља се тако што се прецртава и изнад њега уписује тачан податак. Податке исправља лице које их је погрешно унело. У рубрике без одговора или ако су одговори познати ставља се црта.

II. ФОРМИРАЊЕ И ПОПУЊАВАЊЕ ДОКУМЕНАТА

Здравствена књижица

6. Здравствена књижица је медицински документ за евидентирање свих медицинских података о здравственом стању војног обвезника регистрованих у било којој здравственој установи (војној или цивилној). Ако војни обвезник нема здравствену књижицу, опште податке о војном обвезнику у здравственој књижици попуњава надлежни територијални орган и оверава у предвиђеној рубрици на полеђини корице.

7. На регрутном прегледу у здравствену књижицу уписују се ови подаци:

- 1) дијагноза и коначан предлог оцене способности из Обрасца СнСл-82 у одговарајуће рубрике на страни 11–1; податке уписује лекар који је дао предлог оцене способности;
- 2) решење регрутне комисије, у случају неспособности за војну службу, тако што се на страни 12–1 прецртавају речи: „налаз, оцена и мишљење“ и уписује реч: „Решење“;
- 3) на страни 3–1, према захтеву рубрика, евидентира се медицински налаз уложен у досије.

Упитник о биографским и здравственим подацима војних обвезника

8. Упитник о биографским и здравственим подацима војних обвезника садржи: податке о идентитету, образовно-професионалним и здравственим карактеристикама, практичним знањима, вештинама и жељама. Пре одласка на лекарски преглед, упитник попуњавају сви војни обвезници уз помоћ референта. Упитник се као први документ улаже у досије и евидентира на страни 3–1 здравствене књижице.

Листа налаза лекарских специјалистичких прегледа и испитивања војних обвезника

9. Листа налаза лекарских специјалистичких прегледа и испитивања војних обвезника (у даљем тексту: Листа налаза) је медицинско-психолошки документ у који се уносе: антропометријски подаци, налази са офталмолошког прегледа, број бодова са групног психолошког испитивања и психодијагностичка процена; налази лекара специјалиста (интернисте, уролога и др.) и најважнији подаци из налаза лекара специјалисте опште медицине или медицине рада, са предлогом закључне оцене способности за војну службу.

10. Листа налаза се у здравственој установи попуњава за сваког војног обвезника коме се оцењује здравствена способност за војну службу, а може се попуњавати и без присуства војних обвезника – на основу доку-

ментације, с тим што се презиме, име једног родитеља и име, датум рођења, општина и број протокола препишују из списка војних обвезника који саставља територијални орган.

11. У Листи налаза надлежни лекар специјалиста опште медицине или медицине рада попуњава следеће рубрике: телесна висина, обим груди (збир максималне инспирације и максималне експирације подељен са два), крвни притисак, пулс у мировању и процена физичке снаге према скали из члана 13. Уредбе о мерилима за оцењивање здравствене способности војних обвезника за војну службу и о лекарским и другим прегледима и психолошким испитивањима војних обвезника.

12. Ако су код војних обвезника уочена нека патолошка стања и поремећаји чије је присуство испољено у таквом степену да утиче на њихов распоред у Војсци Србије, у листи налаза треба заокружити одговарајуће ознаке: Ас (изразита неразвијеност и неухрањеност), Об (изразита гојазност), К (промене на кожи), З (недостајање више зуба), М (муцање), КВ (нераспознавање основних боја), НВ (поремећај адаптације на таму) и СВ (поремећај стереоскопског вида).

13. У Листу налаза уз сваку кућицу изнад ознаке, у складу са одредбама члана 3. Уредбе о мерилима за оцењивање здравствене способности војних обвезника за војну службу и о лекарским и другим прегледима и психолошким испитивањима војних обвезника, уноси се једна од оцена здравственог стања и функције одређеног органског система, органа или чула (ГЕ, ДЕ, ОС, О, У, НП, Г, Е) односно показатељ опште интелигенције и емоционално-социјалне зрелости.

14. У Листу налаза психолог уписује резултате психолошких испитивања односно број бодова које је војни обвезник добио на тестовима КБТ-П до КБТ-Н.

15. У делу Листе налаза који је предвиђен за уписивање налаза офталмолога и психолога уписују се подаци према захтеву рубрика.

16. Налази са других испитивања уписују се у рубрике које нису посебно означене. Уколико постојеће две рубрике нису довољне, подаци се уписују на Обрасцу СнСл-10 који се улаже у здравствену књижицу.

17. У Листи налаза рубрику „Закључни налаз лекара“, попуњава лекар специјалиста опште медицине или медицине рада на основу прегледа, претходне медицинске документације и налаза лекара специјалиста.

18. У Листи налаза са лабораторијских прегледа у рубрику „Прилози“ уписују се само патолошки налази.

19. Листа налаза се улаже у здравствену књижицу.

Уверење о здравственој способности за возача војног моторног возила

20. Уверење о здравственој способности за возача војног моторног возила је документ који се издаје здравствено способним лицима према одредбама Закона о безбедности саобраћаја на путевима.

Протокол систематских и контролних здравствених прегледа

21. Протокол систематских и контролних здравствених прегледа је евиденциони документ у којем се евидентирају сви прегледани војни обвезници. Подаци се попуњавају према захтеву рубрика. У рубрици „Налаз и закључак“ уписују се патолошки лабораторијски резултати, дијагнозе и коначан предлог оцене способности са тачком из Списка болести, рана, повреда, озледа, телесних мана, стања и недостатака, према коме се оцењује здравствено стање и психофизичка способност војних обвезника за војну службу. Протокол се чува десет година, након чега се комисијски уништава.

Упутнице за упућивање у војну и у цивилну здравствену установу

22. Уколико је потребно да се војни обвезник упути у војну или цивилну здравствену установу упућује се са попуњеним Обрасцем СнСл-10 и Обрасцем СнСл-11.3 или са одговарајућим упутницама које се користе у цивилним здравственим установама. Закључни налаз из овог обрасца, уколико утиче на оцену способности, уписује се у Листу налаза, у рубрику „Закључни налаз лекара“ и улаже у здравствену књижицу.

Извештај о здравственој способности војних обвезника

23. Извештај о здравственој способности војних обвезника садржи податке о укупној здравственој способности војних обвезника који је на основу оцена регрутних комисија утврђен у току календарске године. Извештај саставља надлежни територијални орган према упутству које је штампано на сваком обрасцу и доставља организационој јединици Министарства одбране надлежној за војно здравство.

III. ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

24. Ступањем на снагу овог упутства престаје да важи Упутство о медицинско-психолошкој евиденцији и документацији приликом лекарских прегледа и психолошких испитивања војних обвезника-регрута („Службени војни лист“, број 30/94).

25. Ово упутство ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном војном листу“.

Р.в.п. бр. 56
29. децембра 2010. године
Београд

Министар одбране
Драган Шутановац, с. р.

396.

На основу члана 5. став 1. и члана 13. став 3. Уредбе о мерилима за оцењивање здравствене способности војних обвезника за војну службу и о лекарским и другим прегледима и психолошким испитивањима војних обвезника („Службени гласник РС“, број 26/10), министар одбране доноси

РЕШЕЊЕ**О ОЦЕЊИВАЊУ ЗДРАВСТВЕНОГ СТАЊА И ПСИХОФИЗИЧКЕ СПОСОБНОСТИ
ВОЈНИХ ОБВЕЗНИКА**

1. Утврђује се Списак болести, рана, повреда, озледа, телесних мана, стања и недостатака, према коме се оцењује здравствено стање и психофизичка способност војних обвезника за војну службу (Прилог 1).

2. Физичка развијеност војних обвезника, њихова ухрањеност и функција и капацитет плућа оцењују се према:

- 1) Нормама физичке развијености војних обвезника (Прилог 2);
- 2) Табели одступања стварне од идеалне телесне масе за процену ухрањености војних обвезника (Прилог 3);
- 3) Табели стандардних просечних вредности виталног капацитета и форсираног експиријумског волумена у секунди (Прилог 4).

3. Прилози од 1. до 4. чине саставни део овог решења.

4. Ступањем на снагу овог решења престаје да важи Решење о оцењивању здравствене способности војних обвезника („Службени војни лист“, број 30/94).

5. Ово решење ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном војном листу“.

Р.в.п. бр. 57
29. децембра 2010. године
Београд

Министар одбране
Драган Шутановац, с. р.

СПИСАК БОЛЕСТИ

1

О Б Ј А Ш Њ Е Њ Е ЗА ПРИМЕНУ СПИСКА БОЛЕСТИ

Списак болести, рана, повреда, озледа, телесних мана, стања и недостатака, према коме се оцењује здравствено стање и психофизичка способност војних обвезника за војну службу (у даљем тексту: Списак болести) усклађен је са Међународном класификацијом болести (МКБ), а шифре болести су уписане у загради поред група и подгрупа и појединих дијагноза.

Објашњење за поједине тачке и подтачке је дато уз њих где је то било потребно. При давању оцене способности односно предлога, лекари специјалисти и лекарске комисије треба да се придржавају критеријума који су дати у Списку болести, узимајући у обзир и објективно здравствено стање и дужност коју војни обвезник обавља или треба да обавља. При оцењивању сваког појединца, пре свега, узима се у обзир функционална способност конкретног органа или целог организма.

Оцена здравствене способности за војну службу може бити: „способан“ (С), „привремено неспособан“ (ПН) и „неспособан“ (Н).

Оценом „способан“ оцењује се војни обвезник који у односу на своје здравствено стање може да обавља било коју дужност у свом роду односно служби.

При предлагању оцене здравствене способности за војну службу војника и лица у резервном саставу док се налазе на војној дужности, поред оцене, даје се и једно од следећих мишљења:

- 1) оболео, рањен, повређен или озлеђен за време службе у Војсци Србије;
- 2) оболео пре ступања у Војску Србије, али се болест погоршала за време службе у Војсци Србије;
- 3) оболео, рањен, повређен или озлеђен пре ступања у службу у Војску Србије, а обављање службе у Војсци Србије није утицало на погоршање болести;
- 4) не може се поуздано закључити да је болест настала за време службе у Војсци Србије, али се она испољила за време службе у Војсци Србије.

При давању предлога оцене здравствене способности даје се и мишљење о томе да ли је рана, повреда или озледа настала у вршењу службе или је у вези са службом у Војсци Србије и да ли је болест односно погоршање болести наступило као непосредна последица обављања војне службе.

Када се даје мишљење из области психијатрије, уместо речи: „оболео“ или „болест“ наводе се речи: „душевни поремећај“ или „поремећај понашања“.

Прилог 2.

НОРМЕ ФИЗИЧКЕ РАЗВИЈЕНОСТИ ВОЈНИХ ОБВЕЗНИКА

Висина тела (cm)	Стварна маса (kg)	Идеална маса (kg)	Разлика од идеалне масе у процентима (%)	Обим груди (cm)
145	41	46,2	– 11,3	71
146	41	47,0	–12,8	71
147	41	47,7	– 14,1	71
148	41	48,5	– 15,5	71
149	41	49,2	– 16,7	71
150	42	50,0	– 16,0	71
151	42	50,7	– 17,2	71
152	43	51,5	– 16,5	72
153	43	52,2	–17,7	72
154	44	53,0	– 17,0	73
155	44	53,7	– 18,1	73
156	45	54,5	– 17,4	73
157	45	55,2	– 18,5	73
158	45	56,0	– 19,6	73
159	45	56,7	– 20,7	73
160	46	57,5	– 20,0	73
161	46	58,2	– 21,0	73
162	46	59,0	– 22,0	74
163	46	59,7	– 23,0	74
164	47	60,5	– 22,3	74
165	47	61,2	– 23,3	74
166	48	62,0	– 22,6	74
167	48	62,7	– 23,5	74
168	49	63,5	– 22,8	74
169	49	64,2	– 23,7	74
170	50	65,0	– 23,1	75

Висина тела (cm)	Стварна маса (kg)	Идеална маса (kg)	Разлика од идеалне масе у процентима (%)	Обим груди (cm)
171	50	65,7	– 23,9	75
172	52	66,5	– 21,8	75
173	52	67,2	– 22,7	75
174	53	68,0	– 22,0	75
175	53	68,7	– 22,9	75
176	55	69,5	– 20,8	76
177	55	70,2	– 21,7	76
178	56	71,0	– 21,1	76
179	56	71,7	– 21,9	76
180	57	72,5	– 21,4	76
181	57	73,2	– 22,2	76
182	59	74,0	– 20,3	76
183	59	74,7	– 21,1	76
184	60	75,5	– 20,5	76
185	60	76,2	– 21,3	76
186	62	77,0	– 19,5	76
187	62	77,7	– 20,2	76
188	63	78,5	– 19,7	76
189	63	79,2	– 20,5	76
190	64	80,0	– 20,0	77
191	64	80,0	– 20,7	77
192	66	81,5	– 19,0	77
193	66	82,2	– 19,7	77
194	67	83,0	– 19,3	77
195	67	83,7	– 20,0	77
196	69	84,5	– 18,3	78
197	69	85,2	– 19,1	78

Прилог 3.

**ТАБЕЛА ОДСТУПАЊА СТВАРНЕ ОД ИДЕАЛНЕ ТЕЛЕСНЕ МАСЕ
ЗА ПРОЦЕНУ УХРАЊЕНОСТИ ВОЈНИХ ОБВЕЗНИКА**

Телесна висина (cm)	Телесна маса (kg)			
	Мршави BMI < 18,5 kg/m ²	Нормално ухрањени BMI 18,5–24,9 kg/m ²	Прекомерна телесна маса BMI 25–29,9 kg/m ²	Гојазни BMI ≥ 30 kg/m ²
145	≤ 38,8	38,9–52,5	52,6–63,0	≥ 63,1
146	≤ 39,3	39,4–53,2	53,3–63,9	≥ 64,0
147	≤ 39,9	40,0–54,0	54,1–64,7	≥ 64,8
148	≤ 40,4	40,5–54,7	54,8–65,6	≥ 65,7
149	≤ 41,0	41,1–55,4	55,5–66,5	≥ 66,6
150	≤ 41,5	41,6–56,2	55,3–67,4	≥ 67,5
151	≤ 42,1	42,2–56,9	57,0–68,3	≥ 68,4
152	≤ 42,6	42,7–57,7	57,8–69,2	≥ 69,3
153	≤ 43,2	43,3–58,4	58,5–70,1	≥ 70,2
154	≤ 43,8	43,9–59,2	59,3–71,1	≥ 71,2
155	≤ 44,4	44,5–60,0	60,1–72,0	≥ 72,1
156	≤ 44,4	44,5–60,0	60,1–72,0	≥ 72,1
157	≤ 45,5	45,6–61,5	61,6–73,9	≥ 74,0
158	≤ 46,1	46,2–62,3	62,4–74,8	≥ 74,9
159	≤ 46,7	46,8–63,1	63,2–75,7	≥ 75,8
160	≤ 47,3	47,4–63,9	64,0–76,7	≥ 76,8
161	≤ 47,9	48,0–64,7	64,8–77,7	≥ 77,8
162	≤ 48,5	48,6–65,5	65,6–78,6	≥ 78,7
163	≤ 49,1	49,2–66,3	66,4–79,6	≥ 79,7
164	≤ 49,7	49,8–67,1	67,2–80,6	≥ 80,7
165	≤ 50,3	50,4–68,0	68,1–81,6	≥ 81,7
166	≤ 50,9	60,0–68,8	68,9–82,6	≥ 82,7
167	≤ 51,5	51,6–69,6	69,7–83,6	≥ 83,7
168	≤ 52,1	52,2–70,5	70,6–84,6	≥ 84,7
169	≤ 52,7	52,8–71,3	71,4–85,6	≥ 85,7
170	≤ 53,4	53,5–72,2	72,3–86,6	≥ 86,7
171	≤ 54,0	54,1–73,0	73,1–87,6	≥ 87,7

Телесна висина (cm)	Телесна маса (kg)			
	Мршави BMI < 18,5 kg/m ²	Нормално ухрањени BMI 18,5–24,9 kg/m ²	Прекомерна телесна маса BMI 25–29,9 kg/m ²	Гојазни BMI ≥ 30 kg/m ²
172	≤ 54,6	54,7–73,9	74,0–88,7	≥ 88,8
173	≤ 55,3	55,4–74,7	74,8–89,7	≥ 89,8
174	≤ 55,9	56,0–75,6	75,7–90,7	≥ 90,8
175	≤ 56,6	56,7–76,5	76,6–91,8	≥ 91,9
176	≤ 57,2	57,3–77,3	77,4–92,8	≥ 92,9
177	≤ 57,9	58,0–78,2	78,3–93,9	≥ 94,0
178	≤ 58,5	58,6–79,1	79,2–95,0	≥ 95,1
179	≤ 59,2	59,3–80,0	80,1–96,0	≥ 96,1
180	≤ 59,8	59,9–80,9	81,1–97,1	≥ 97,2
181	≤ 60,5	60,6–81,8	81,9–98,2	≥ 98,3
182	≤ 61,2	61,3–82,7	82,8–99,3	≥ 99,4
183	≤ 61,9	62,0–83,6	83,7–100,4	≥ 100,5
184	≤ 62,5	62,6–84,5	84,6–101,5	≥ 101,6
185	≤ 63,2	63,3–85,5	85,6–102,6	≥ 102,7
186	≤ 63,9	64,0–86,4	86,5–103,7	≥ 103,8
187	≤ 64,6	64,7–87,3	87,4–104,8	≥ 104,9
188	≤ 65,3	65,4–88,3	88,4–105,9	≥ 106,0
189	≤ 66,0	66,1–89,2	89,3–107,1	≥ 107,2
190	≤ 66,7	66,8–90,2	90,3–108,2	≥ 108,3
191	≤ 67,4	67,5–91,1	91,2–109,3	≥ 109,4
192	≤ 68,1	68,2–92,1	92,2–110,5	≥ 110,6
193	≤ 68,8	68,9–93,0	93,1–111,7	≥ 111,8
194	≤ 69,5	69,6–94,0	94,1–112,8	≥ 112,9
195	≤ 70,3	70,4–95,0	95,1–114,0	≥ 114,1
196	≤ 71,0	71,1–95,9	96,0–115,2	≥ 115,3
197	≤ 71,7	71,8–96,9	97,0–116,3	≥ 116,4
198	≤ 72,4	72,5–97,9	98,0–117,5	≥ 117,6
199	≤ 73,2	73,3–98,9	99,0–118,7	≥ 118,8
200	≤ 73,9	74,0–99,9	100,0–119,9	≥ 120,0

Прилог 4.

**ТАБЕЛА СТАНДАРДНИХ ПРОСЕЧНИХ ВРЕДНОСТИ ВИТАЛНОГ КАПАЦИТЕТА (VK)
И ФОРСИРАНОГ ЕКСПИРИЈУМСКОГ ВОЛУМЕНА У СЕКУНДИ (FEV1)**

Године	18 – 19		20 – 29		30 – 34		35 – 39		40 – 44		45 – 49		50 – 54		55 – 59	
	VK	FEV1	VK	FEV1	VK	FEV1	VK	FEV1	VK	FEV1	VK	FEV1	VK	FEV1	VK	FEV1
145	3039	2493	3146	2511	3131	2440	3100	2388	3070	2324	3039	2262	2978	2189	2916	2100
146	3081	2527	3190	2546	3174	2474	3143	2421	3112	2356	3081	2294	3019	2219	2957	2129
147	3145	2579	3256	2598	3240	2525	3208	2471	3177	2405	3145	2341	3081	2265	3018	2173
148	3209	2632	3323	2652	3307	2577	3274	2522	3241	2454	3209	2389	3145	2311	3080	2217
149	3275	2686	3391	2706	3374	2630	3341	2574	3308	2504	3275	2438	3209	2359	3143	2263
150	3341	2741	3459	2761	3443	2683	3409	2660	3375	2555	3341	2487	3274	2406	3206	2309
151	3409	2796	3529	2816	3512	2737	3477	2679	3443	2606	3409	2538	3340	2444	3271	2344
152	3477	2852	3600	2873	3582	2792	3547	2732	3512	2658	3477	2588	3406	2504	3336	2402
153	3546	2908	3671	2930	3653	2847	3617	2787	3582	2711	3546	2640	3474	2554	3403	2450
154	3616	2966	3744	2988	3725	2904	3689	2847	3652	2765	3616	2692	3543	2604	3470	2498
155	3687	3024	3817	3046	3798	2961	3761	2897	3724	2819	3687	2745	3612	2655	3538	2547
156	3758	3083	3891	3106	3872	3018	3834	2954	3796	2874	3758	2798	3683	2707	3607	2597
157	3831	3142	3967	3166	3947	3077	3909	3011	3870	2930	3831	2852	3754	2759	3676	2647
158	3905	3203	4043	3226	4023	3136	3984	3069	3944	2986	3905	2907	3826	2812	3747	2698
159	3980	3264	4120	3288	4100	3196	4060	3127	4020	3043	3980	2963	3899	2866	3819	2750
160	4055	3326	4198	3351	4178	3256	4137	3187	4096	3101	4055	3019	3973	2920	3891	2802
161	4132	3389	4278	3414	4257	3318	4215	3247	4173	3159	4132	3076	4048	2976	3965	2855
162	4209	3452	4358	3478	4337	3380	4294	3308	4252	3218	4209	3133	4124	3031	4039	2908
163	4288	3517	4439	3543	4417	3443	4374	3369	4331	3278	4288	3192	4201	3088	4114	2962
164	4367	3582	4521	3608	4499	3507	4455	3432	4411	3339	4367	3251	4279	3145	4190	3017
165	4447	3648	4604	3675	4582	3571	4537	3495	4492	3401	4447	3311	4357	3203	4268	3073
166	4529	3714	4689	3742	4666	3637	4620	3559	4574	3463	4529	3371	4437	3262	4346	3125
167	4611	3782	4774	3810	4751	3703	4704	3624	465 S	3526	4611	3433	4518	3321	4425	3186
168	4694	3850	4860	3879	4836	3770	4789	3689	4742	3589	4694	3495	4599	3381	4505	3243

Године	18 – 19		20 – 29		30 – 34		35 – 39		40 – 44		45 – 49		50 – 54		55 – 59	
Висина у cm	VK	FEV1	VK	FEV1	VK	FEV1	VK	FEV1	VK	FEV1	VK	FEV1	VK	FEV1	VK	FEV1
169	4779	3919	4948	3948	4923	3837	4875	3755	4827	3654	4779	3557	4682	3443	4586	3302
170	4864	3989	5036	4019	5011	3909	4962	3822	4913	3719	4864	3621	4766	3503	4667	3361
171	4950	4060	5125	4090	5100	3975	5050	3890	5000	3785	4950	3685	4850	3565	4750	3420
172	5038	4132	5216	4162	5190	4045	5139	3959	5088	3852	5038	3750	4936	3628	4834	3481
173	5126	4204	5307	4235	5281	4116	5230	4028	5178	3920	5126	3816	5023	3692	4919	3542
174	5215	4278	5400	4309	5373	4188	5321	4099	5268	3988	5215	3883	5110	3756	5005	3603
175	5306	4352	5493	4384	5467	4261	5413	4170	5359	4057	5306	3950	5199	3821	5091	3666
176	5397	4427	5588	4460	5561	4334	5506	4242	5452	4127	5397	4018	5288	3887	5179	3729
177	5490	4503	5684	4536	5656	4408	5601	4314	5545	4198	5490	4087	5379	3954	5268	3793
178	5583	4580	5781	4613	5753	4484	5696	4388	5640	4269	5583	4157	5470	4021	5358	3858
179	5678	4657	5879	4691	5850	4560	5793	4462	5735	4342	5678	4227	5563	4089	5449	3923
180	5774	4753	5978	4788	5949	4656	5890	4559	5832	4438	5774	4297	5659	4186	5544	4020
181	5870	4815	6078	4851	6048	4714	5989	4613	5930	4489	5870	4370	5752	4228	5633	4056
182	5968	48.95	6179	4931	6149	4793	6089	4690	6029	4564	5968	4443	5848	4298	5727	4124
183	6067	4976	6282	5013	6251	4872	6190	4768	6129	4639	6067	4517	5945	4370	5822	4192
184	6167	5058	6385	5096	6354	4953	6292	4847	6230	4716	6167	4591	6043	4442	5918	4261
185	6268	5141	6490	5179	6458	5034	6395	4928	633:	4793	6268	4666	6142	4514	6015	4331
186	6371	5225	6596	5264	6564	5116	6499	5006	6435	4871	6371	4743	6242	4588	6113	4402
187	6474	5310	6703	5349	6670	5199	6605	5088	6539	4950	6474	4819	6343	4662	6212	4473
188	6578	5396	6811	5435	6778	5283	6711	5170	6645	5030	6578	4897	6445	4738	6313	4544
189	6684	5482	6920	5523	6886	5367	6819	5253	6751	5111	6684	4976	6549	4814	6414	4618
190	6790	5570	7031	5611	6996	5453	6928	5336	6859	5192	6797	5055	6653	4891	6516	4692
Таблична вредност FEV1/ VK	82 %		80 %		78 %		77 %		75,5 %		74,5 %		73,5 %		72 %	

САДРЖАЈ

	Страна
394. Упутство о психолошким испитивањима војних обвезника	531
395. Упутство о медицинско-психолошким евиденцијама и документима војних обвезника	541
396. Решење о оцењивању здравственог стања и психофизичке способности војних обвезника	544

МИНИСТАРСТВО ОДБРАНЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ
„Службени војни лист“, 11000 Београд, Бирчанинова 5
Главни и одговорни уредник Нада Сибинчић, проф.
Телефони: 011/3201–979 (23–979) и 011/3203–369 (32–369)
Телефон/факс: 011/3000–200
Штампа: Војна штампарија „Београд“, Београд, Ресавска 40б

